

Journal Arménien
MANZOUËME-LEFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՅԵՐ ՍՈՒՂՈՐԼՍ
ՅՈՒՂԱՆԵՐԻ Կ. ՊԱՅՍԵՐԵԱՆ
ՈՐԻՒ ԿՈՒՆԵՐԻ ԱՄԵՆ ՏԵՍԿ ԳՐԱԹԻՒՆ
Ի ՄԻՍԿՈՒՆԻ ԹԻՒՆ
38, ՊԱՅՍԵՐԵԱՆ Կ. ՊԱՅՍԵՐԵԱՆ
Ի ՄԻՍԿՈՒՆԻ ԹԻՒՆ

Մանգումաի Էփիուր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՌՈՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومه افكار
ارمني ي و ساسي خرد
مصاب امتيازى: ارماسي خرد
اداره: باب عالي يادمنده اورور 38

ՅԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՌՈՏԵԱՆ	ՊԱՅՍԵՐԵԱՆ
Յառայ Կառավար	80 ԶԵ
Կառավար Կառավար	50 ԶԵ
Կառավար Կառավար	108 ԶԵ
Կառավար Կառավար	25 ԶԵ

ՅԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՌՈՏԵԱՆ ՊԱՅՍԵՐԵԱՆ
ՄԵԿ ԿԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՄԵԿ ԿԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՅԱՍՏԱՆԻ

10 ՓԱՐԱ ՊԱՅՍԵՐԵԱՆԻ ՄԱՆԳՈՒՄԱԻ ԱՄԵՆ ՈՐ ՊԱՅՍԵՐԵԱՆԻ 10 ՓԱՐԱ

ՎԱՐՈՒՄ ԹԻՒՆ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻՆ ՆԱՄԱԿ

Բաժնեկիտ խաղաղիկ եւ հաճախ
ճանօր խաղաղիկ Սոլիի սնանկութեան
վրայ խիստ ձեռնարկութեան գրուած
սուրբիկ մը, զոր հաճած է Մանգումա-
իի ճանաչել Նիւ-Եորք հաստատուած
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՐՈՒՄԱՆ
ՅՈՒՂԱՆԵՐԻ Կ. ՊԱՅՍԵՐԵԱՆ

ԲԱՐԵՍԻՐԱԿԱՆ

ԶԳՍՈՒՄՆԵՐԸ

Սրբի անկեղծ ու անխառն բերկ-
րանքով մըն է անկեղծ ու ընթերցող
կ'ողջունէ ամէն առիթով լրագրական
ամէն այն յայտարարութիւնները, որոնք
հաստատուած են բարեգործութեան մը
համար տրամադրուած ըլլալու եւ անով
փոխարինելու եւ խորանկարելու բարեգոր-
ծութեան ընդունալու անկեղծ սրբի բարի
արժանաւորութիւններուն:

Լրագրական այս հաստատութիւններ
իրենց անկեղծութեամբ, անզուարէ
թիւնով մէջ, իրաւ, թեւ մեծ տեղ
մը չեն բռնիր աչքի առջեւ, սակայն
նոյնի տեղի ու սրբի անպարտաւորութեան
թիւն մըն է որ կ'արտայայտեն, Ամէն
մարդ ի իմաստով, ամէն մարդ կը զգայ
այդ մեծութիւնը իր մէջ, ամէն անգամ,
երբ անոնք, այդ հաստատութիւններ
առիթով կ'ուստի կ'ուստի անորոշութեամբ
դէպքի աղքատութեան այն զգացում
ները, որոնք, Աստուծոյ իմ, ոչ տարբեր
դիտելու, ոչ զգացումով, ոչ հարուստ կը
հասնեն, ոչ աղքատ ոչ ժլկի անհոգ
ամէն երկրի մը, կը ծաղկեն ամէն
աչքի տարածում, կը պայծառանան քարի
ու արժանաւորութեան մէջ:

Միայն յիշելու երբ սրբի կը զգայ,
կ'ուզէ տալ, ու չտեսնիր աչքը, երբ
բարեգործութեան անհոգութիւնը կը զգայ
կ'ուստի:

Հոգիին ինչ մեծ է ինչ բարձր երե-
ւոյթ մըն է այն, սիրելի ընթերցող,
որուն առջեւ կը թեւադրուի մարդ
կարծես զգացմանով ընել ինչ որ
սիրտը կը զգայ, ինչ որ իր չափն ու
սահմանը կը ներքէ ու կը արժանանայ
ճարտարութեան, կրթական, անարդար
նկատումներ, զորն ուստ չունին երբեք
անոր մէջ, միայն զգացումով, աս-
տուածային սրբի զգացումով մը, բոլոր
շարժումներն ու պատճառը բարեգործ-
ական բոլոր այդ թեւադրութիւններն
ունեն:

Մէկ իր մտքին ու գրչին աշակ-
ցութիւնը, միւս մը կը կարծ-

ղութիւնը եւ երբոր մը իր հարստու-
թիւնը կամ զիւրութիւնը կը խոստա-
նայ ու կը բերէ աղքատին օգնելու
համար, եւ անա այսպէս, երբ
զիւրութիւնը ու կարեւոր աղքատներ զիւր
զրկած, իրարու կ'ապրուած, միացած
կ'օժանդակեն մէկ մէկու, ու կը ստեղծ-
են նախնականութիւն մը, որ օրհնու-
թիւնը պիտի ըլլայ առաւելու ամէն
նոյնիներուն:

Զրկուած աղքատը հողաւ ու ինա-
մայ, պատասխան կ'անգնէ մարմնով
ինչպէ՞ հիւանդ հոգիին, թեւ երկարել,
վեր առնել անկեղծ, միտքով աշ-
րին, անա անորոշը սեղծ շարժումով
զգացող ու խոսող սրտերուն:

Հիւանդը կը տառապի, այցելել
պէտք է, աղքատը կը յուսահատի,
հասնել պէտք է, կ'ողբայ ու կը դառ-
նանայ արքին, միտքով պէտք է,
խեղճ, աղքատ ամենակ, կը զգողայ
ցուրտէն, կը սարսաղայ անաւանութեան
թեւէն, պիտի ու մեղմել պէտք է,
այո՛, պէ՛տք է այս ամէնը, զի ցանկ
ու տառապանքը չհասնեն արքին երբեք
իմ ու զու մէջ, անուշոյն է ան կար-
ծես հոգիին, եւ երկարողը անորոշա-
բար, խորապէս քանդուած մարդ
զուռ ճակատին:

Ինչո՞ւ չեղեալ, ինչո՞ւ չտալ լու-
ման աղքատին, ինչո՞ւ չընել արքին
մէջ, որ կը սահի ամբողջ, պիտի ու
տառապանքին այսպէս, քանի որ աս
կուրծքին տակ սիրտը մը կը կրնայ, որ
անհոգ անհոգ անհոգ չունի:

Որ քրիստոնէայ, կամ ո՞ր անհոգ
չպիտի ուզէ պատ մը թեւադրել ու աս
խորհրդածութիւններն ընել իր օրին
մէջ, որ անհոգ անհոգ անհոգ անհոգ
իրեն յառաջիկայ ջատակ տեսնել աս-
թիւ:

Լրագրական յայտարարութիւններ
արդէն, կարծես իրենց համարութիւնը
կողմ պարտութիւնով մը, արժանաւոր
եղան այն պատճառով ու ինչպէս
երբ արժանաւորութիւններն, որոնք
պիտի են աւելի, ուրախութեան սա-
րկուած մէջ է որ կուզան չեղուել,
զգացմանով իրենց ինքնութիւնը, բարձ-
րութիւնը իրենց հոգիին:

Առաւելութիւն ու ճիշտութիւն այդ
օրերուն մէջ չէ՞ որ արդէն կուզան
հակադրուել անհոգութեան ինքնին ու
անհոգութեան ընդել ինքին, ինչպէս ու
թիւնով չէ՞ որ արդէն կուզան պիտի թեւ
իր անհոգութիւնը հակադրուել արժան-
ութեան ու ինքնութեան ընդել:

Ու անա այս հակադրու, ամբողջ
թեւադրութիւնն ու ներքին այս անհոգու-
թիւններն են որ յառաջ թեւին, ստեղծ-
ածին Գոթիկ ու Մէրը, որոնք իրար
լծակից՝ ամբողջ մարդկութիւն մը կը
վարեն ու կը կառավարեն:

Անկեղծութիւնը որ կայ ճիշտ ու ճշմարիտ

միջեւ, Սերը կը ջնջէ ու կը խորթ
դան, եւ Գոթիկ կը սրբէ ու կ'արեւ
այն սահմանը, որով հակադրութիւնը կու-
գայ անորոշութեան օրինակ հարուստ ու
աղքատ:

Ճանաչալ զուարթ այդ օրերուն մէջ
չտալ կարկառուն կերպով մը, անուշա-
պիտի չեղուել այս պարագան, երբ հա-
րուստներն զով աղքատին զատակն ալ
պիտի ունենայ իրը, երբ նորին հա-
պարդ պիտի զայ միտքին տղու ան-
խառն զգացումներով հաստատուելու
արդիւն երկու արտերն ալ միանգամայն
կ'արեւ, անհոգութիւնը պիտի վերանայ
երկուքին միջեւ, հաստատութիւնը
պիտի տրեք ինչպէս հոգիներուն՝ նոյնպէս
ալ արտերն երկուքին մէջ:

Ճշմարիտ, որ տակաւին գիտակցութիւն
ու զգացման չունի իր դասի ընկե-
րովը նկատմամբ, երբ նոյն դասարան-
ներն մէջ, միտքով քրտնալնան աս-
կէն զով քով կ'աշխատէր անոր հետ,
ու կը խոսէր անոր իր եղբայր մը,
իր հաւատարմի իրեն: Բարոյական
մակարդակի այդ հաստատութիւնն ան-
գին չէր կրնար ըմբռնել տակաւին նիւ-
թական մը անհոգութիւն այն անհոգութեան,
որ կանխատես զինքը իր հարուստ ընկե-
րովէն: Ինչ չէ թէ անկեղծ, հաստա-
տութեան այդ միտքով անհոգութիւնը
թիւններով իր արժանապատուութիւնը
վրայադրող անհոգութեան ինքնին ինքն,
հոգ չէ ինքն, որովհետեւ այդ տա-
րիքին մէջ զին հիւսիս ու յոյսովին
է որ պիտի աղքէր առաւելուայ իր
արտին: Եւ ո՞րքան մեծ է ինչպէս
զատակ պիտի ըլլայ զինքը իր մա-
տաղ հոգիին, երբ նախնական այն
ուսման մէջ, իր անհոգութեան զատակ
ներով զինք իր ընկերով արտերն
փայլն ու զարգացումը, որին նոյն
մը անհոգ չտեսնիր իր մայրը, ծուխ
լաթերուն անհոգութեան կարկառու-
նորուն մէջ:

Հոգաւ ու պատասխան զանոնք
ցուրտ ու բուրբ զէմ, զգուշ անհոգ
մատաղ հոգին, ինչպէս անհոգ արտը
անհոգ այն բանով, որոնք կը հրճուեն
զինքը, կ'ուստային ընտանիքը,
երախտից զգացումով միտ վառ պա-
ստի մէջ, չտա կ'անհոգութեան կա-
թեցնել անհոգ սրտին մէջ այն իւրը,
որին պիտի պիտի միտ Գոթիկ ու
Միւրը կանխելը, ընել այս ամէնը, լա-
զիւնով որ այդ զոհողութիւններն
ու շանքեր արեւու կ'անհոգութեան ճառա-
գայութիւնը զուրկ մտել զեղծութեան
վրայ չէ՞ որ կը թափուին ու կը ցան-
տեն:

Սրբագործութիւններն այս յայտար-
արութեան կողմ կողմ աղքատ մըն ալ
չեղեալ չէ, երբ աս օրերուն մէջ
կ'տեսնեն կարգ ու պատանդներ, ու
այսպէսով սրտը պայծառանալով վեր-
անգնութեան:

Ճաշել փիլ մայրը ամուսնոյն սեն-
եակը մտցուց կ'ուստային, որ միտ
խոյս տալ կ'ուզէր հոգիին, իր անհոգութեան
մասնաւոր քնաւ երեւոյթ չէր ուզէր
աչքին, անոր համար որ յառաջ մէկ
քանի զատակ զարգացումով կ'ուստ
ընկերներով, որոնք մասնաւոր կ'ուստ
ճաշել ետք ո'ւ է տեղ մը երթալով
թիւնով խաղալու: Եւ հարկ զինքը ճաշ
անհոգութեան պէս թող չէր տար ու կը
սկսէր իր անկեղծ քարոզչութեան:

Կայծական՝ զուրկ տառապանքներն
վրային վերանկարել երբ զատակն ու
կիրք տեսաւ, անհոգութեան սեւեռեց եր-
կուքին ալ վրայ, որոնք հակադրու անոր
շանթաւորել նշանակութիւնը: Ճանաչ-
ութեան սակայն որ երկունքն ու զուրկ
թիւնով խաղալու: Եւ հարկ զինքը ճաշ
անհոգութեան ընտանիքներն մէջ հաշ-
տարարի զիւր մը տեսած էր իրեն:

Որ Գոթիկներ, զուրկ, Աստու-
ծոյ սիրուն ըլլալ ու թեւադրել վեր-
ցուր մէջանալէն, քիչ մը իրարու երե-
տեսանալով, աս ինչ է: Կիրակի չե-
րան, աս չեւ ընել, աստուծոյ իրկու-
թեան ինչպէս անհոգ անհոգ: Եւ մեծ
ալ հոս մարդ, երբ կ'ին ինչ, զատակ
անհոգ, ամենեւին հոգ չէ:

Կայծական խորհրդածութիւն մը
զուրկ շարժումով:

Ջուրի ճան կուգայ որ իմ ըսած
ներս Բաղրուկ հաւաքել, որ մը ճանաչ-
ութեան պէս զուրկ կ'անհոգ կ'երթայ

րոնք հետեւեալով իրենց մեծերուն քարի
օրինակին՝ մաս կը հանեն, կը խորն
իրենց օրուստ արժանաւորութեան
ժամերէն ժպտան ու խիղճը բերելու
անբախտ աղքատին երեսին:

Ու ընել թէ անհոգ, աչքի աչք
հոգիները անփոխարինելի կերպով աչք-
պէս կը զրկեն յաճախ իրենց անհոգ,
ընտանեակներով միայն անհոգ ու
քաղցր այն տապաւորութեան, որ պիտի
ծորի զրկեալի մը տառապանքին, երբ ին-
քունքն ու նախնական չէր ու օրհնելով
թիւն բերնէն... Անոր ինչ քարոզչա-
նորը:

ՎԱՐՈՒՄ ԹԻՒՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻՆ ԱՌՈՏ

ՏԵՍԿԱՅԻՆԻՆ՝ ՏՈՒՐԻՆ՝ ՀԵՆՐԻԿ՝ ՀԵՆՐԻԿ՝

—Տօթէ՛ք օր Էփիուր, հարկաւ զիւ-
նուր ու էք թէ դարձեալ միջոցներ ձեռք
կառնուին սիփիլիզի տարածման դէմ:

—Գիտեմ, սակայն սովորական սի-
փիլիզներն չեն բուսիր միայն:

—Ինչպէս:

—Տօթէ՛ք, ամէնք զանի միտքով
ներ առաջ Բարդի անպարտաւորութեան
նկատմամբ Բարդի անպարտաւորութեան
միտքով իր անհոգութեան ճառերն
մէկուն մէջ աս խոստովանութիւնը
ըսած է: Մեր սիփիլիզները երբ զարգաց-
ան ընդհանրապէս կ'ուստային, ինչպէս
կանխել կ'ընդհանրանալ եւ երբ կը ներ-
ստիւնուին գործնական մասին մէջ,
չունենալով սիփիլիզի մասին պէտք ու
գաժ չունենալով: Բարդի անպարտա-
պատճառ կ'ընդունան անոր տարածման
անոր մոտ գտնուելու՝ մինչեւ իսկ
պատճառաւոր ընտանիքներուն մէջ:

—Կարելի՞ թաւ է:

—Եթէ աս բառն կատարեալ ճշ-
մարտութեան մը չըլլար, Տօթէ՛ք անհոգ-
նիկի պէս անհոգութեան մը աս
ճարտարութեան ինքնին զիւրկութեան ընդ-
նալ:

—Իրաւեւր ունի:

—Սիփիլիզի պէս ներքին եւ արտա-
քին անպարտաւորութեան կարեւորագոյն
մասը կ'ազդէր անոր գործնական մա-
սին սա միջոցին տեսնուած է հաստա-
տած խաղաղութեան ինքնին ընդհա-
նուած եւ ոչ մէկ ճիւղին մէջ տեսնուած
են ինչ զարգացման օրինակները արդեւ
չընեն: Ինչ որ կան գիտել, ինչ զո-
ւարթին, տգիտութեան գործնական
ինչ ոճերն իսկ, քանի որ արտա-
սիփիլիզ վարակեալ ըլլալու՝ իրեն
անկեղծ վարակեալ կը զարգանան եր-
կար ժամանակ, քանի որ սիփիլիզ
վարակեալ ըլլալով հանգիստ կը զա-
րաւորանալ իրեն տարբեր այսպէս ինքնա-
կայ, քանի քանի սիփիլիզ վարակ-

եալներուն արտաքինութիւն կը տրուի ա-
մուսնաւորութեան օրինակները մը, վերջ
են: Իսկ ինչ պատճառով նաեւ պէտք
կ'ըլլայ որոշել եւ զիւրակել չըլլալ որ
այն անհոգութեան մէջ պատճառով սիփիլի-
զին մէկ հետեւութիւնը եղած ըլլալ,
որպէս զի անոր համար տարբերութեան
փորձառութեան զիւրակ որ ծառայու-
թիւնը հոս է, որովհետեւ սիփիլիզներ
հաշի հարուստներուն մեծագոյն մասը
չտա ծանր եւ մահաբեր կրնան ըլլալ
նոյն ժամանակին չը ճանչցուին եւ չը
զարմանան:

—Իսկ Տօթէ՛ք օր Էփիուր, մինչեւ
երբ աս զուրկութիւնը ու վարակ-

—Միտքեւ վերջը, աչքի բարեկամ,
մինչեւ վերջը, որովհետեւ սիփիլիզներ
զարդի միջոցով սա յատկութիւնը
նոյն ու թեւ կը շնորհակալան
չը մեռնին:

Մ. Բ.

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՍԸ

ԵՄԱՐ ԿՈՒՅԻ ՔՈՒԼԵՍԻ ՄԵՋ

ԶՈՒՆԿՈՒՆԻ ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԵՏՐ

ՃԱՐՈՒՆ ԵՐԵՍԻՍ. ԺՈՂՈՒԼԻՆ ՄԵՋ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՏԵՐԵԿԱԳԻՐ

ՏԵՐԻՈՒԹԻՆԻ ԵՒ ՆՈՒՂՈՐԼՍԻ

ԶԱՐԻՆ ԷՆՈՒՆԳՈՐԸ

(Ներդրում վերջին քաղաքացի առ-
նուած քերթերէն: Դեպքերը պա-
մուսն ինչպէս կանոնադրութեամբ եւ
ծառնակաւոր):

Բեթիւմ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ, Մարտ 29.—Ջար-
արտուստ թուականաւ հետեւեալ հե-
ռագիրը ընդունեց Գործադիր զո-
րամարմինը:—

«Պատու. ունի խոնարհաբար Ջե-
վան Կարապետեան հարգաւոր. զորա-
վար Միշտակովի մէջ Տեղեկագիրը,
Մարտ 28 թուականը, կէս օրէ վերջ
ժամը 10, կ'ընէ:—

«Երեք օր իրարու վրայ մեր սակա-
ւաթիւ պատկառմամբ եւ անհոգ փոր-
կը փորձելու ճարտարական հեծեալագոր-
կուի միջոցով իրենց դէմ, բայց ճա-
րտարական պատկառմամբ իրենց եւս
չիման մէջ գտնուելու անսխալագոյն:

Կանաչ փառացիներ. եւ ինչ կ'ստատի
քեզմէ, զուն ինչ եղար: Խոսող գործ
յանքներն եւ քեզի պէս թեւադրութեան
սիրտը գործի վրայ խորանալ ունի
վարկեան մը, մտքէ կ'անցնեն թէ
որ մը այս գործերուն տեղ պիտի ըլ-
լաւ, ինչ են այս ինքնակալութեան ձե-
ւերը, ինչ են այս մաստիւրները:
վրայ շարժանքը, անհոգ մը հայրին
նայէ սա ճո՛ւ ձեռքով մէջ կայ հաշի-
պարակին վրայ, Գոթիկ՝ քիչ մը հեռա-
տեսութեան ընդհանրութեան զուն թեւ
ինչ զիւրակը, Պարզեանի աչքի
ունենելու ձեռքերն, ան ալ պիտի
փախցնեն սա ինչ ընդհանրութեան:

—Կ'աղաչեմ քիչ մ'ալ ուրիշ ինչ
րոնքէ ձեռ հոգաւորութեան, ըստ Կու-
կուստ, որ կատարուելուն կ'ուստ
կարած էր, տեսնողը անհոգութեան
որ կը կրկնէ, ուրիշ անգամներ ալ
ըսի որ իմ վրայ խորանալ, եւ ինչ-
քանի կատարուելու չափ ինչ ինչ
Պարզեանի անհոգութեան աղքատ
մէջ տեսած զանգեղէն ալ չնորակա-
ւոր, ան անհոգութեան պէտք ունի,
այս տիմար, պարզ, անկարող ինչ-
պէս մէջ:

—Այն, վրայ, վրայ որ, յարեմ
կայծակեան, հարկ ու զատակ իրարու
հետ զուրկ զիւրակ տալով գործի վրայ
խորհրդանշելու անհոգ, ասանկ պարզ
խոսքով ժամանակաւ կ'ըլլանք,
միջոց:

(Շարունակելի)

ՄԱՆԳՈՒՄԱԻ ԹԻՒՆ

ՊԱՅՍԵՐԵԱՆԻ ԴԱՐՈՒՄ

ՊԱՅՍԵՐԵԱՆԻ ԴԱՐՈՒՄ

ՊԱՅՍԵՐԵԱՆԻ ԴԱՐՈՒՄ

ԻՌԱՆՍՏԱՆԻ ԵՎ ՄԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՐԱՐՈՒՄ
Իրանական գրքեր հասած են որոշել Ս. Չառնի տեսական օրերուն առթիւ Տ. Մուշեղի Մ. Վրդ. ի հին իբր առժամայն քարտեզը երթալը կը խնդրեն, սակայն Տ. Մուշեղ Մ. Վրդ. Մ. Մարգարիդի մէջ արդէն քարտեզներն պաշտօն մը ունենալուն համար մերժած է:

ՊԵՏԻՔԻՍՏԻ թղթաւորներն վարձարանին հաշուարձակները Չառնական տեսե-
րուն առթիւ, աճէն տարիներու պէս, այս տարի ալ 38 աղքատիկ տղոց ըզ-
գեստ և կոշիկ չինէլ տուած է հանգա-
նակութեամբ:

ՊԱԼԱՅԻՍ Աղքատախնամը, ինչպէս
գրած էինք, թաղին 70ի չափ աղքատ
տղայոց հաշուառ չինէլ տուաւ, զոր
պիտի բաշխէ Աւագ Հինգաթիբի օր-
կոշիկներով, զուլպաներով, թաշկինակ-
ներով և գլխարկներով մէկտեղ: Այս
մարմնոյն ծիր և եռանդագին աշխա-
տութիւնները շատ հեղ առիթ ունեցած
ենք արձանագործելու այս սիրնակներուն
մէջ, Այս անգամ ալ տեսնուած յօտարա-
միտ փութկոտներն արժանի իր զգու-
նենք աճէն զօգնութիւն և գնահատելու:

ՈՒՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ Կ'ԻՄԱՆԱՅԸ թէ
մեր համակրելի բարեկամներէն Արմե-
նակ էք, ինքնեան օր Բարեկի մէջ ի-
րաւագործական ուսումը փայլուն կեր-
պով աւարտելէ վերջ Պոլսի վերադա-
ռած էք, այս անգամ զործին ձեռնարկ
կ'աճէ ու հաստատուած Կայաթաւ,
Մէլեմա Ալի փայա խան, Լիւիսաթար
յաշուգործին կը մաղթենք իրեն:

ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՐԱՐՈՒՄ
Արեւելքի և Թուրքիոյ ընդ. անօրէն
Գայաթաւ Սիւնն էք, չարաթ օր
ուսական չոգնեալով Մերթնէն Պոլսի
դարձաւ:

ԲԱՐԻՋԻ ՊՈՐՍԱԼ
BOURSE DE PARIS
2 Ապրիլ 1904

Ճրանս. 3/8 Français	96 82
Բէժի (Tab. Turcs)	371 —
Օմս. Միացեալ (R. Nv. Unif.)	82 40
Երկաթուղի (Lois Turcs)	123 —
Պանթ Օթթ. (Banque Ott.)	577 —
Թրանսվալ (Transvaal)	96 —

ԹԵՎԱԽԻՂԱԹ

Օրման վէ մասէն հէյեթթէ ֆէն-
նիսի պաշ քեաթիկ սաստ. Նաթըզ
պէլ էֆէնտի հաղթեթիլիէն թէրֆիէն
րիւթպէի Ուլա սընֆը շէվէլի թէվէհի
պուրուլուշ տըր:

ՆԵՇԱՆ

Ուրաւալիստիկները վիլայէթի վա-
րիս արժեքներն ինչու պէլ էֆէնտի
հաղթեթիլիէն մուրասսա իֆթիսար
նըաւը ալիս:

Մէթթէվէ ֆինոսն թղթիկ Ծանաթ
մուալիմնէն սէրթիլիսթի տարիլիէն
մուալիմ ֆէրիթ սաստեթիլու Զօհրա
փաշա հաղթեթիլիէն թէվաթիլիսթի
րիւթպէի թէվէհի. Օմսիս նըաւը
ալիս ինսան պուրուլուշ տըր:

ՆԵՐՔԻՆ

ՕՍՄ. ԿԱՅՐՈՒԹԵԱՆ ԵՎ ՄԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ՑԼ. — Ձեռք առնուած միջոցներուն շը-
նորհիւ, Կայսրութեան երմտացոյցը հա-
ւատարմութեամբ է: Երմտական այս
գործը, որ շնորհիւ վէն. Կայսրի կը
լրանայ մեծ յաջողութեամբ, Կայսրու-
թեան երմտական կենտրոն կը զնն բար-
գասական նոր շրջանի մը մէջ:

ՍՊԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ. — Կայս. Ի.
բաւաթ մը արտօնեց Սպարապետի գու-
առ, մասնաւոր սպաներու միջոցաւ
քննել պահեստի զօրաց Բ. կարգի վաշ-
տերը, միջնադասները, զէնքերը և
գործիչները:

— Սպարապետութիւնը շնորհաւոր

բուհան նախկին մը ստացաւ անցեալ ել-
նակական տարուան մէջ իր հայրենեան
կանոնադրութեան և ճշգրտութեան հա-
մար:

ՕՍՄ. ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՄ. — Կրած էինք
թէ, Արեւելի նաւարանին մէջ նորագ-
ուող երեք մարտնաւերտ յատուկ
կաթիկներ և չոգնեալ գործիքներ բեր-
ուած էին: Աստեց զետեղումը կատար-
ուեցաւ շարքով օր:

— Կայս. Իրատէի մը համաձայն,
Մուալին Բարձրագոյն վարձարանին այս
տարուան շրջանաւարտ ուսանողը պիտի
պաշտօնավարեն նորալէն Մեհմեթիլ յա-
մանակին մէջ, որ Անթրիկայէն ճամբայ
կ'ընէ:

ԻՏԱԿԱՆ ԴԵՄՈՒՄ. — Վէն. Սուլ-
թան Պետական Խորհրդական Թիւրքան
փաշայի միջոցաւ, բարեհաճեցաւ դարձ-
եալ օրպատութիւնը հարցնել Տի Մա-
լարթաթ մարզիկին:

Դեպքաւ տակաւ կ'ապագին: Միւս
զեպպանները և ուրիշներ աճէն օր
կ'այնպէս հիւանդին:

ՕՍՄ. ԱՌԵՆՏ. ՍՆԵՆԱԿ. — Բա-
րիզի օտար գաղթականութիւններէն
աճէն ալ գրեթէ իրենց առեւտրական
սենեակները ունին: Տեղւոյն օմանցի
վաճառականներն ալ մտադիր են օմս.
առեւտրական սենեակ մը հաստատել:
Սակայն այս գործին ձեռնարկելու հա-
մար կը սպասեն Բարիզի դեպքան
Միւնիքի փաշայի վերադարձին: Պիտի
առաջարկուի Ն. Վանթիկան Սենեա-
կին նախագահութիւնը վարել:

ԲՈՒՄԵՆԻԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՄ. — Սուլ-
թանի թերթերը կը գրեն թէ, երկար
տանիք ի վեր առաջատակող պուլիսար
աւազակ Բէթրո Բոզոնի, իր մէկ ըն-
կերթը հետ ձերբակալուելու է Լէրսիս-
թայի կողմերէ:

— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց, Պո-
լսի բերելով Հայտար փաշայի հիւան-
դանոցին մէջ դարմանել յիւսնային
Մուսաֆա Նիւալի էֆ.ն, որ աւազակ-
ներէն վրէպուրուած է:

— Սուլթանիէն,
Երկրագործական Պանթայի քննիչ-
ներէն Յայիզ էֆէնտի քննեց Երկրա-
գործական Պանթայի տեղւոյն մասնա-
ճեղքին գործառնութիւնները:

Ընդարձակ բանալի մը չինութեան
պիտի ձեռնարկուի մօտերս, կառավա-
րական շէքին մօտ:

Նախագին քրիստոնէայ 25 զիւղե-
րուն մէջ 25 վարձարաններ պիտի բաց-
ուին, Կրթական նախարարութեան
կողմէ:

Օմսեան քնակող յոյն բարերար մը
Մ. Կրիկոր Մարաշլի, իր ծախքով յա-
նական առեւտրական վարձարան մը
չինէլ տուած էր հոս Այդ վարձարա-
նին բացուի կատարուեցաւ հանդիսա-
ւորապէս:

ՎԱՐԻՍԻԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՄ. — Վա-
րիսի պաշներն ու նաւագները որոնք
Մայայա շոգնեալով Պոլսէն անցան,
Օմսեան հասան Ժամանուր ողլունուե-
ցաւ ինչպէս օրինակ հարուանդելով, Ուսու-
նալական առեւտրական վարձարան մը
չինէլ տուած էր հոս Այդ վարձարա-
նին բացուի կատարուեցաւ հանդիսա-
ւորապէս:

ՎԱՐԻՍԻԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՄ. — Վա-
րիսի պաշներն ու նաւագները որոնք
Մայայա շոգնեալով Պոլսէն անցան,
Օմսեան հասան Ժամանուր ողլունուե-
ցաւ ինչպէս օրինակ հարուանդելով, Ուսու-
նալական առեւտրական վարձարան մը
չինէլ տուած էր հոս Այդ վարձարա-
նին բացուի կատարուեցաւ հանդիսա-
ւորապէս:

ՍՄԱՐԱՆԱՐԱՐ. — Էնկիւրիի նա-
հանգին մէջ նոր մարդասամար մը պի-
տի կատարուի:

ԳԵՐԻՍՏԱՆ ԴԵՄՈՒՄ. — Կրտսեան
տար Պ. Վանիկէնայա և կիրք Պոլիսի
դարձաւ: Պ. Վանիկէնայա իր կողմէն
դեպքան անուանուած ըլլալով, մեկնում
պատրաստութիւնները տեսնելու եկած է:

ՀՈՒ. ՊԱՐԱՐՈՒՄ. — Խնդիր
եղած էր թէ, կորսուած կամ գողցուած
պատրաստութիւններ փոխարին պէ՛տե-
ք է վճարել: Այս առթիւ Բ. Դրան կողմէ
գորուեցաւ Երմտական նախարարութեան
թէ, կորսուած կամ գողցուած պար-

տաթիւներուն համար ըլլալիք պա-
հանգիսէները նկատի պէտք չէ առ-
նուին, քանի որ B. C. և D. սեռի-
ները իրարից նոր պարտութիւններով
փոխուի: Հրահանգը կ'ընէ թէ, Օմս.
Հանր. Պարագի թուիները կը պատ-
կանին անո՛ր, որուն ըզով օր կը գըտ-
նուին: Նաեւ, B. C. և D սեռիներու
թուիները եթէ մինչեւ 15 տարի չի
փոխուի նորերուն հետ, անոնց ժա-
մանակը անցած պիտի նկատուի (միւ-
րուրի զէման) և փոխարինը կառավա-
րութեան պիտի մնայ: Պայմանագրով
լրանալէն վերջ, մինչեւ 6 տարի չի
գնահաւաճ կործանել, ինչպէս նաեւ
Բուսթիլի երկաթուղիի պարտութիւն-
ներուն եւս պարգեւները եթէ մինչեւ
15 տարի չգնահաւաճ, միւրուրի զէման
պիտի ըլլան, ի նպաստ Կայս. Կառա-
վարութեան:

ԿԱՐԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐ ԴԱՐ-
մանատուն մը հաստատել հրամայած էր
Կայս. Իրատէ մը: Այդ դարմանատունը
պիտի հաստատուի Հայտար Բաշայի
բժիշկ վարձարանին մօտի պարագա շէն-
քին մէջ, ուր պիտի փոխադրուի նաեւ
Նաեւ Թաշիկ մանրէաբանական աշխա-
տանոցը:

ՄԱԼԶԵՐԻՆ ԶՐԱՅԱՆՆԵՐԸ. —
Գերմանիա յանձնարարուած մաւղկերան
հրացանները չնկնելու յատուկ յանձնա-
ժողովին միանալու համար, թնդածո-
թարմին պահուելէն Մէլեմա Բեմիլ
էֆ. Պերլին մեկնեցաւ:

ԱՆԻՆԻԱԿԱՆ ԴԵՄՈՒՄ. — Դեպքան
պահակները որ Նիւփոմիդիա գտած
էր, գործաւ:

ՊԱԼԻԱԿԱՆ. — Ֆերտինանտ իլիսա-
նի խորհրդական և մասնաւորաբար
անօրէն Մ. Իվանով, գիտական հեա-
զօտութեանց համար Սօֆիայի մէկնե-
ցաւ, Բէլզով Պալքանի Պէլեմէն Էն-
րան իրայ ելլելու համար:

— Մասնաւորաբար կազմուած զի-
նուորական յանձնաժողովը որոշեց որ,
զինուորականները երեք տեսակ հա-
զուտ սենեակներ, մէկը պաշտօնական
օրերուն, մէկը պաշտօնավարութեան
միջոցին և միւսն ալ ընտանեկան մէջ
գործածուելու համար:

— Պուլկար ճարտարաբանտի գոր-
քածուած նախատեղի համար, իշխանա-
պետութիւնը մաքաւանելու չպիտի առ-
նէ շատ մը խամ իւրեթերէն: Այս նիւ-
թերուն ցանկը պիտի հրատարակուի
պաշտօնապէս:

— Իշխանապետութեան 20 բանտե-
րուն մէջ 1903ին 1770 բանտարկեալ
կային, 1903ին 5984 հոգի, իսկ 1904ի
սկզբը 3061 հոգի: Անցեալ տարի
10,261 հոգի զանազան դատաւարու-
թիւններ կիրած են:

— Վառնայի կը գրեն թէ, կ'ընէ
Սապան, քաղաքին ընդհանուր ապա-
հովութիւնը շատ խանգարուած է: Նոյն
իսկ ցերեկ տանի, փողոցներու մէջ-
տեղ ունենալ և գողութիւններ կը
գործուին:

ԱՆԻՆԻԱԿԱՆ ԵՐԿԱՐՈՒՄ. — Երեւոյ
առջէն Մ. Զանաթի որ Երեւոյ կը
գտնուէր, Պոլսի դարձաւ:

ԲԱՐՄ ՊԱՆԻՐԻՆԸ. — Թարմ պա-
հանգիսէ (շաբթ Բեմիլի) ժամանակ
է: Ներքին գործոց նախարարութիւնը
նիտանով որ այդ պահիւններէն մերթ
թիւններուն մէջ իրենց կ'ունենան, զը-
րեց պէտք եղած տեղերը որ պահիլի
յատկացուած կ'սին մանկները մա-
քուր և կ'աշխատուած ըլլան, պահիլիները
շատ մաքուր ամաններու մէջ գրուին
և մանաւանդ ծախողները մօլեխները
(պալլարներ) տերեւներէն իրենց ան-
կը, որմէ առաջ կուգան թերեւս թու-
նաւորութիւնը, ալ լրացուած և մա-
քուր լաթերու վրայ դնելով ծա-
խին:

ՄԻԱԿԱՆ ԹԱՌԱՐԱՐՈՒՄ. — Պուրա-
յայն դարձան: Պուրապցիները շատ
սիրալիք ընդունելութիւն մը ըրին են
օմս. տաւամթիւ խումբին, որ աղուոր
հոնձեղով մը կուգայ Պոլսի, անձապէս

անմիջապէս, և մեր թաղին ոստիկա-
նապետէն պահանջուած թուղթը կ'առ-
նենք:

«Ներու. ժամ ետքը, աճէն ձեռակեր-
պութիւն լրացած էին արդէն, և Բի-
էնը մեր ձով կը հաստատուէր իբր օր-
դէպի:

«Այս օրէն ի վեր մեր տունը չէն-
ցաւ և մեր տուններն ալ հրեանալով
լեցան: Իրաւ, իմ արգանդիս պտուղը
չէր անկիւն, բայց նոյնպիսի գորով և
սէր կը զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սուլի բերան Բիէն վախկոտ, ըզ-
գուշաւոր և անխոստէ՛ն ընթացք մը
բռնեց: Հէք օրրակը այնքան ծծե՛ կը
թիւ մանկական գուարթութիւնը կոր-
սընցեալ էր րօլորովին: Բայց քիչ
քիչ բացուեցաւ և սկսաւ ինչե՛ն ալ պա-
տասխանել մեր սիրազեղ գգուանքնե-
րուն:

«Երեք ամիս ետքը ան երկուստ աը-
ղան Բիէն, առտունընէ մինչեւ իրի-
կուն հոն ու հոս կը վազովտէր և ամ-
բողջ տունը աղմուկով կը լեցնէր:

«Ես ու էրիկս իր վրայ կը մտա-
ծէինք ալ, և իր սիրուն մէջ կը փըն-
սարէին մեր երջանկութիւնը:

«Զմե գիտեր թէ զուակ ունի-
րէք, տկնի, բայց ինձի անակ կու-
գայ որ աշխարհի վրայ չկայ բաւ. որ
այնքան անոյն չէ՛ք մարդուս անկա-
ջին որքան օս՛:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

«Սը մը էրկանս հայրենակիցներէն
մէկը այսպէս ինչե՛ն մեզի: Ան ալ
ինձի պէս զգայի իրեն նկատմամբ:

նու ելով խորապարհ է: Նաւագներէն
Սթիլի և Երկրի խեղդուք են, իսկ
մնացածները կըրցը են ինքզինքնին
աշատել:

ՀՐԻՆԵԼԻ ՍԿԶԻՆԱՐՈՒԹԻՒՆ. —
Թարախ, Տէրէ Իլի, Լազ օղլու Նի-
թիլի տան վարի յարկէն հրեհն ծա-
գեցաւ և միայն տախտակամբը այ-
րեցաւ: Բոցերը քովի առնին ալ անց-
նելով այրեցին սենեակի մը տախտա-
կամբը:

— Բանկալիի Գայա փողոցին մէջ
Ուսուցիչ Գրիգոր էֆ. Պարտիզանեանի
տան անխնայեցն նախընթաց օր հրեհն
ծագեցաւ, բայց չուտով մարեցաւ:
Կ'ըսեն թէ հրեհն հրիգորութեան ար-
դիւնք է և քարիւղոտ քորիքը գըտ-
նուած են անխնայեցն:

Կարգալ Դ. Սրիս «Ինչիտ»
Ապագովագրական Ընկերութեան ազգը

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԲՐԻՒ ԱՐԹՈՒՐ, Ապրիլ 2. — Իրաւ
հեաղարկան գործակալութիւնը կը հա-
ղորդէ թէ Մարտ 26ին, առաւելան նա-
ւատորմը լաւահանգիստէն մեկնելով
ուղղուած է Միւս. Թաւ կղզիներ, երբ
«Նովիթ» նշարած է ճարտական չոր-
գինաւ մը որ իր մէջ ունէր 10 շարժ-
քի, 11 2ֆնացի և ուրիշ պաշտօնական
թուղթեր և նախագիրներ: «Նովիթ» իր
մէջ առած է ճարտական չոգնեալներ
նաւագներ և զայն իրեն կապած է:
Ինչպիսի չոգնեալը ընկրկած է, ուրիշ
ետք նաւատորմը վերադարձած է
Բրիւ Արթուր: Իրի թէրի գործակա-
լութեան համաձայն չոգնեալներ միւրեքը
Հայկանտո կղզիին մէջ նոր ցամաք ելած
ճարտական բանակին համար որո-
ւած էր:

— Մեծ դուք Պոլսի Վախմիթիլի
հոս հասաւ: Մարտ 30ին:
Մովակալ Ալեքսեւի որ հոս հասած
էր 31ին, քննեց նաւատորմը և Եր-
մայեւ շնորհաւորեց ճովակ

